

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

LRZ.411.001.05.2016
D/16/502

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	D/16/502 – Działania edukacyjne na rzecz bezpieczeństwa dzieci i młodzieży szkolnej w ruchu drogowym.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie.
Kontroler	Maciej Pilecki, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 99045 z dnia 11 marca 2016 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Gimnazjum w Sędziszowie Małopolskim, zwane dalej „Szkołą” lub „Gimnazjum”.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Bożena Michalska – Dyrektor Gimnazjum w Sędziszowie Małopolskim od dnia 1 września 2012 r. (dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹, działalność kontrolowanej jednostki w badanym zakresie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli nie wnosi uwag związanych z organizacją dowożenia uczniów Gimnazjum. W działaniach tych uwzględniono nie tylko wymogi wynikające z obowiązujących przepisów w zakresie dowożenia ale również względy bezpieczeństwa, tj. konieczność pokonywania przez uczniów skrzyżowania dróg o znacznym natężeniu ruchu.

Ankieta przeprowadzona wśród uczniów Gimnazjum wykazała, że znacząca ich większość, ocenia drogę do szkoły, jako bezpieczną. Ponadto niemalże wszyscy uczniowie posiadali karty rowerowe.

Miejsca wskazane przez uczniów, jako szczególnie niebezpieczne były właściwie oznakowane i nie zagrażały życiu i zdrowiu uczniów.

Ustalono, że uczniowie klas: Ic, IIg oraz IIlc, dojeżdżający do Szkoły na rowerach posiadali karty rowerowe.

W Gimnazjum przeprowadzono zajęcia edukacyjne zgodnie z podstawą programową. Tematykę bezpieczeństwa ruchu drogowego poruszano w ramach przedmiotu edukacja dla bezpieczeństwa oraz zajęć technicznych.

Przy organizacji wycieczek zachowywano zasady wynikające z rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 8 listopada 2001 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki², zwanego w dalszej treści „rozporządzeniem MENiS”.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie

² Dz. U. Nr 135, poz. 1516

Uczniowie Gimnazjum, brali również udział w konkursach i turniejach związanych z bezpieczeństwem ruchu drogowego, niewynikających z obowiązkowych planów i programów nauczania.

III. Ocena kontrolowanej działalności

1. Działania Szkoły związane z poprawą bezpieczeństwa osób nieletnich korzystających z dróg publicznych.

Opis stanu
faktycznego

1. Liczba uczniów oraz oddziałów w Gimnazjum przedstawiała się następująco:

- w roku szkolnym 2013/2014 – w 22 oddziałach uczyło się 511 uczniów,
- w roku szkolnym 2014/2015 – w 21 oddziałach uczyło się 496 uczniów,
- w roku szkolnym 2015/2016 – w 21 oddziałach uczyło się 485 uczniów.

(dowód akta kontroli str. 4-6)

Uchwałą nr V/44/2011 r. z dnia 31 marca 2011 r. w sprawie określenia obwodu Gimnazjum w Sędziszowie Małopolskim, Rada Miejska w Sędziszowie Małopolskim ustaliła obwód szkolny obejmujący miejscowości: Będziemyśl, Borek Wielki (z wyłączeniem nr 513-575), Kawęczyn Sędziszowski (z wyłączeniem nr 184-204), Klęczany, Krzywa (nr 199-202), Sędziszów Małopolski, Wolica Piaskowa, Wolica Ługowa (nr 1-162), Zagorzyce (nr 611-621), Góra Ropczycka.

Z Regulaminu dowozu do szkół i odwozu ze szkół uczniów na terenie Gminy Sędziszów Małopolski, stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 97/09 Burmistrza Sędziszowa Małopolskiego z dnia 31 sierpnia 2009 r., wynika m.in., że:

- organizatorem dowozu uczniów do Szkoły była Gmina Sędziszów Małopolski,
- organizator dowozów w porozumieniu z Dyrektorem Szkoły określał trasę przejazdu autobusów wraz z przystankami,
- Dyrektor określał godziny przyjazdów i odjazdów autobusu szkolnego oraz ustalał listę uczniów dowożonych do szkoły.

Analiza dokumentacji dotyczącej przewozu uczniów wykazała, że Dyrektor wywiązywała się z obowiązków określonych w powyższym regulaminie.

W roku szkolnym 2014/2015 – z dowozu do Szkoły korzystało 239 uczniów, natomiast w roku szkolnym 2015/2016 - 240 uczniów. Do Gimnazjum dowożeni byli m.in. uczniowie mieszkający w Górze Ropczyckiej, mimo, iż droga ich z domu do Szkoły nie przekraczała 4 km. Uczniowie z powyższej miejscowości, aby dotrzeć do Gimnazjum musieliby przejść przez skrzyżowanie dróg o znacznym natężeniu ruchu (skrzyżowanie drogi krajowej nr 4 z drogą powiatową Sędziszów Małopolski – Wielopole Skrzyńskie).

W okresie objętym kontrolą nie dowożono do Szkoły uczniów niepełnosprawnych. Dyrektor Szkoły – Bożena Michalska, wyjaśniła, że w Gimnazjum uczy się jeden uczeń niepełnosprawny ruchowo. Od początku edukacji szkolnej - za zgodą rodziców – odbywa pieszo drogę do i ze Szkoły, pokonując odległość niespełna 100m.

(dowód akta kontroli str.: 7-20, 149)

2. Anonimowa ankieta przeprowadzona wśród 59 uczniów Gimnazjum wykazała, że:

- 56 uczniów (94,9%) uważa, że pokonywana przez nich droga do Szkoły nie jest niebezpieczna ze względu na zagrożenia w ruchu drogowym,

- 37 uczniów (62,7%), aby dotrzeć do Szkoły korzysta z dowożenia, 22 uczniów (37,3%) idzie i wraca ze Szkoły pieszo, z czego czterech - jeśli ma możliwość - dojeżdża do Szkoły rowerem,
- 57 uczniów (96,6%) posiada karty rowerowe,
- siedmiu uczniów wskazało miejsca w drodze do Szkoły, które uznało za szczególnie niebezpieczne.

Ogłędziny przeprowadzone w miejscach uznanych przez uczniów za szczególnie niebezpieczne wykazały, że są one właściwie oznakowane i nie zagrażają życiu i zdrowiu uczniów.

Ustalono, iż wśród uczniów klas: Ic, Ilg oraz Illic - jedenastu okresowo dojeżdża do Szkoły na rowerach. Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że wszyscy uczniowie z powyższych klas, dojeżdżający do Szkoły rowerem, posiadają karty rowerowe.

(dowód akta kontroli str.: 17-18, 22-80)

3. Dyrektor Szkoły – Bożena Michalska wyjaśniła, że wychowawcy wszystkich klas na początku roku szkolnego, przed feriami i przed wakacjami informowali uczniów w ramach godzin wychowawczych o bezpieczeństwie w drodze do Szkoły i powrotach do domu oraz o odblaskach umieszczonych na odzieży w celu zapewnienia widoczności na drodze.

Ponadto uczniowie uczestniczący w wycieczkach rowerowych mają obowiązek zakładać kamizelki ostrzegawcze, które zostały zakupione z funduszy Rady Rodziców. Nauczyciel plastyki oświadczył, że wielokrotnie w pracach plastycznych przewijała się problematyka bezpieczeństwa oraz widoczności ucznia na drodze.

W oświadczenia firma dowożącej uczniów Gimnazjum do Szkoły w okresie objętym kontrolą wynika, że na początku każdego roku szkolnego uczniowie byli wyposażani w opaski odblaskowe.

(dowód akta kontroli str. 17-20)

4. Na podstawie badania dokumentacji dotyczącej 10 wycieczek szkolnych (pięciu pieszych i pięciu autokarowych) ustalono, iż przy ich organizacji zachowywano zasady, o których mowa w rozporządzeniu MENiS, tj. uzyskiwano zgody opiekunów prawnych na wyjazd, zapoznawano uczestników z regulaminem wycieczki. W przypadku wycieczki zagranicznej, informowano o niej Podkarpackiego Kuratora Oświaty oraz Burmistrza Sędziszowa Małopolskiego.

(dowód akta kontroli str.: 81-98, 149)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

2. Realizacja podstawy programowej w zakresie zagadnień związanych z bezpieczeństwem ruchu drogowego.

Opis stanu
faktycznego

1. Zgodnie z podstawą programową dla klas Gimnazjum, określoną w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. *w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych*³, zagadnienia

³ Dz. U. poz. 204

z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego realizowane są w ramach przedmiotu edukacja dla bezpieczeństwa. Zajęcia z przedmiotu edukacja dla bezpieczeństwa prowadzone były w Gimnazjum w drugich klasach w wymiarze 33 godzin lekcyjnych na oddział, z czego z zakresu bezpieczeństwa w ruchu drogowym – 18 godzin.

W ramach godzin wychowawczych, wychowawcy omawiali zagadnienia związane z zachowaniem bezpieczeństwa w drodze do Szkoły na początku roku szkolnego oraz zagadnienia związane z bezpieczeństwem w czasie ferii i wakacji pod koniec poszczególnych półroczy szkolnych.

Ponadto na zajęciach technicznych prowadzonych w klasach I-II omawiane były zagadnienia z zakresu ruchu drogowego i bezpieczeństwa na drodze w czasie wakacji w wymiarze jednej godziny w klasach I oraz trzech godzin w klasach II.

(dowód akta kontroli str. 99-135, 149)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

3. Udział Szkoły w akcjach edukacyjnych i promujących bezpieczeństwo ruchu drogowego.

Opis stanu
faktycznego

W latach 2014/2015 i 2015/2016 uczniowie Gimnazjum brali udział w następujących konkursach i turniejach:

W dniach 3 kwietnia 2014 r. oraz 1 kwietnia 2015 r. w Gimnazjum odbyły się eliminacje szkolne Ogólnopolskiego Turnieju Bezpieczeństwa w ruchu drogowym. W eliminacjach udział wzięło odpowiednio 41 i 38 uczniów. W eliminacjach gminnych, które odbyły się 28 kwietnia 2014 r. oraz 30 kwietnia 2015 r. uczniowie reprezentujący Gimnazjum zajęli odpowiednio pierwsze i drugie miejsce. W ramach Turnieju przeprowadzono m.in.: praktyczny sprawdzian umiejętności udzielania pierwszej pomocy, kierowania rowerem oraz stosowania zasad ruchu drogowego.

Ponadto uczniowie Szkoły corocznie brali udział w konkursie plastycznym pn. „Bezpieczne Wakacje”, organizowanym pod patronatem Komendy Miejskiej Policji w Ropczycach.

(dowód akta kontroli str. 136-148)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach, jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁴, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Rzeszowie.

Rzeszów, dnia kwietnia 2016 r.

Kontroler
Maciej Pilecki
starszy inspektor kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie

Dyrektor
Wiesław Motyka

.....
Podpis

.....
Podpis

⁴ Dz. U. z 2015 r., poz. 1096